

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ТА МЕТОДИК
ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

“

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

з ВСПП ІГРОВА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

спеціальність 7.01010201 «Початкова освіта»

Педагогічний інститут

Київ – 2014 рік

УДК 378.1(073)
ББК 74.580

Ігрова діяльність у початковій школі: роб.навч.прог. [для студ. спец. 7.01010201 «Початкова освіта»] / уклад. Ващенко О.М. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 25 с.

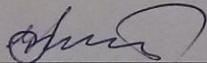
Розробник:

Ващенко Олена Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін

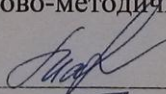
Протокол від “29” серпня 2014 року № 1

Завідувач кафедри початкової освіти та методик природничо-математичних дисциплін

К.І. Волинець

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

М.А. Машовець

*Генерал-лейтенант з РНП
Олександр Машовець*

© КУ імені Бориса Грінченка, 2014 рік
© Педагогічний інститут, 2014 рік

ЗМІСТ

Вступ	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
<i>Змістовий модуль I. Онтогенетичні корені та педагогічне значення ігрової діяльності молодших школярів</i>	<i>8</i>
<i>Змістовий модуль II. Психолого-педагогічні засади ігрової діяльності молодших школярів</i>	<i>9</i>
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Ігрова діяльність у початковій школі»	11
V. Плани семінарських занять	12
VI. Завдання для самостійної роботи. Карта самостійної роботи студента	14
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)	17
VIII. Система поточного та підсумкового контролю	21
IX. Методи навчання	24
X. Методичне забезпечення курсу	24
XI. Рекомендована література	25
Основна	25
Додаткова	25

Вступ

Робоча навчальна програма з дисципліни «Ігрова діяльність в початковій школі» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, яка розроблена кафедрою педагогіки початкової освіти та методик викладання природничо-математичних дисциплін на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для всіх спеціальностей денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати спеціаліст відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Ігрова діяльність у початковій школі», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – оволодіння майбутніми вчителями початкових класів знаннями щодо організації та педагогічного керівництва ігровою діяльністю молодших школярів в навчальний та позанавчальний час, як фактора розвитку навчання та виховання учнів.

Завдання курсу: формування в студентів компетентностей організації та педагогічного керівництва ігровою діяльністю учнів молодшого шкільного віку в навчальний та позанавчальний час.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати та розуміти:

- онтогенетичні корені та педагогічне значення ігрової діяльності молодших школярів;
- роль гри у вихованні підростаючого покоління;
- педагогічний досвід використання ігрової діяльності у навчальному процесі;

- педагогічний досвід використання гри як засобу виховання;
- форми організації гри у позаурочний час;
- психолого-педагогічну сутність гри;
- класифікацію ігор для дітей молодшого шкільного віку;
- процесуальний компонент традиційних народних ігор малих форм, фольклорних ігор, творчих ігор та ігор за правилами;
- методику організації та педагогічного керівництва ігровою діяльністю молодших школярів в навчальний та позанавчальний час;
- значення гри в контексті розв'язання актуальних завдань навчання та виховання дітей молодшого шкільного віку та місце гри в режимі дня початкової ланки загальноосвітнього навчального закладу.

Вміти:

- здійснювати організацію та керівництво ігровою діяльністю молодших школярів в навчальний та позанавчальний час;
- використовувати в навчально-виховному процесі учнів молодшого шкільного віку традиційні дитячі народні ігри малих форм та фольклорні ігри;
- здійснювати педагогічне керівництво творчими іграми дітей (сюжетно-рольові ігри); конструктивно-будівельні ігри; ігри-драматизації та театралізації; ігри з елементами праці; ігри-фантазування і т. ін.);
- здійснювати педагогічну організацію ігор за правилами (дидактичні; пізнавальні; рухливі; спортивні; хороводні; народні; інтелектуальні; комп'ютерні ігри).

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни становить 72 год., із них: 10 год. – лекції, 8 год. – семінарські заняття, 4 год. – індивідуальна робота, 47 год. – самостійна робота студентів, 3 год. – модульний контроль. Вивчення студентами навчальної дисципліни «Ігрова діяльність у початковій школі» завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: зміст, методи, прийоми, форми засоби організації ігрової діяльності молодших школярів у навчальний та позанавчальний час та формування в студентів компетентностей щодо педагогічного керівництва ігровою діяльністю дітей.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта» (шифр і назва)	Нормативна
	Спеціальність (професійне спрямування): 7.010102 «Початкова освіта»	Рік підготовки: 5-й
Змістових модулів – 2		Семестр
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: – навчальний проект		
Загальна кількість годин - 72		
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 22 самостійної роботи студента - 47	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Спеціаліст»	9-й
		Лекції 10 год.
		Практичні, семінарські 8 год.
		Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота 47 год.
		Індивідуальні завдання: 4 год.
		Вид контролю: залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I. ОНТГЕНЕТИЧНІ КОРЕНІ ТА ПЕДАГОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ									
1.	Розвиток дитячої ігрової діяльності в онтогенезі	8	2	2				6	
2.	Структура та класифікація ігор молодших школярів. Психолого-педагогічна сутність гри.	11	4	2		2		7	
3.	Роль гри у вихованні підростаючого покоління. Гра як необхідна умова виховання дитини.	15	6	2		2	2	9	
	Модульна контрольна робота №1	2							2
<i>Разом</i>		36	12	6		4	2	22	2
Змістовий модуль II. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ									
4.	Гра в контексті розв'язання актуальних завдань навчання молодших школярів. Гра як багатофункціональний дидактичний метод навчання учнів молодшого шкільного віку.	16	4	2		2		12	
5.	Методичне та організаційне забезпечення ігрової діяльності учнів молодшого шкільного віку. Особливості ігор за правилами та їх педагогічна організація.	19	6	2		2	2	13	
	Модульна контрольна робота №2	1							1
<i>Разом</i>		36	10	4		4	2	25	1
<i>Разом за навчальним планом</i>		72	22	10		8	4	47	3

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ОНТОГЕНЕТИЧНІ КОРЕНІ ТА ПЕДАГОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Лекція 1. РОЗВИТОК ДИТЯЧОЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОНТОГЕНЕЗИ **(2 год.)**

Онтогенетичний аналіз ігрової діяльності дітей. Тенденції розвитку ігрової діяльності молодших школярів.

Л.В. Артемова, Л.С. Виготський, О.М. Леонт'єв, Д.Б. Ельконін, О.В. Запорожець, Н.В. Кудикіна, С.Л. Рубінштейн, О.І. Школьна та ін. як дослідники ігрової діяльності дітей дошкільного віку та молодших школярів. Науковці про врахування основних факторів, які впливають на якість гри та її розвивально-виховний потенціал незалежно від віку дитини.

Складові аналізу розвитку гри: ролі, які виконують діти; ігрові дії; ігрове використання предметів; реальні взаємовідносини між дітьми; сюжет і зміст гри.

Рівні (етапи) розвитку гри: рівень неорганізованої поведінки; рівень самостійності у грі; рівень гри поруч; рівень короткочасного спілкування-взаємодії; рівень довготривалого спілкування-взаємодії в грі; рівень довготривалої сюжетно-рольової гри.

Зміст гри як складна динамічна система взаємодії дитини з матеріальним і соціальним середовищем.

Основні поняття теми: онтогенез, онтогенетичний аналіз, гра, ігрова діяльність, рівні (етапи) розвитку гри, складові аналізу розвитку гри.

Література: 3; 4.

Лекція 2. СТРУКТУРА ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ІГОР МОЛОДШИХ **ШКОЛЯРІВ (2 год.)**

Багатокомпонентна структура ігор учнів молодшого шкільного віку.

Дві групи ігор: творчі ігри, ігри за правилами. Види творчих ігор: сюжетно-рольові; конструктивно-будівельні, ігри-драматизації та театралізації, ігри з елементами праці, ігри-фантазування. Види ігор за правилами: дидактичні, пізнавальні, рухливі, спортивні, хороводні, народні, інтелектуальні, комп'ютерні.

Традиційні ігри малих форм: лічилки, заклички, примовки, забавлянки, мирилки, дражнили, звуконаслідування, скоромовки, загадки, жартівливі мовні ігри та ін.

Основні поняття теми: класифікація ігор, творчі ігри, ігри за правилами.

Література: 3; 4.

Семинар 1. Психолого-педагогічна сутність гри.

Лекція 3. РОЛЬ ГРИ У ВИХОВАННІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ (2 год.)

Поняття виховання як ключове у визначенні виховної ролі гри. Гра як засіб засвоєння духовно-моральних та культурних цінностей соціуму.

Наслідування як накопичення дитячого життєвого досвіду через гру. Гра – потреба дитини, вияв наслідувального за своїм характером «інстинкту спонукання відповідності», «фактор духовного розвитку особистості».

П.П. Блонський про виховні функції гри.

К.Д. Ушинський про гру як необхідну умову виховання дитини. Гра як вправа, через яку дитина готується до життя (за П.Ф. Лесгафтом).

М.В. Шелгунова про розвивально-виховний вплив гри на особистість. Гра як вияв емоцій, як радість (за А.С. Макаренком), як пролонгована виховна дія. Гра як форма організації дитячого колективу. Гра як складова яскравого духовного життя учнів (за В.О. Сухомлинським). Виховне значення українських народних ігор.

Основні поняття теми: виховання, наслідування, виховні функції гри, гра як вільна діяльність дитини, розвивально-виховний вплив гри, пролонгована виховна дія гри, виховне значення народних ігор.

Література: 1; 3; 4.

Семинар 2. Гра як необхідна умова виховання дитини.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Лекція 4. ГРА В КОНТЕКСТІ РОЗВ'ЯЗАННЯ АКТУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ (2 год.)

Роль ігрової діяльності у навчанні учнів молодшого шкільного віку. Гра як творча предметно-перетворювальна діяльність учня. Можливості гри щодо активізації навчання молодших школярів.

Гра як багатофункціональний дидактичний метод навчання. Функції гри в навчальному процесі початкової школи.

Гра як засіб активізації уваги, інтересу, кмітливості та мотивації до навчання молодших школярів.

Гра як засіб реалізації диференційованого підходу до учнів з різним

рівнем пізнавальних інтересів (за Н.М. Бібік). Гра й емоційний розвиток молодших школярів (за М.Е. Вайнером).

Цілеспрямоване використання вчителем різноманітних ігор – удосконалення загальнопізнавальних, загальномовленневих, організаційних та загальнонавчальних умінь і навичок учнів.

Основні поняття теми: навчання, розвивальні можливості навчання, суб'єктно-діяльнісне середовище, предметно-перетворювальна діяльність, суб'єкт-суб'єктні відносини.

Література: 1; 3; 4; 5.

Семінар 3. Гра як багатофункціональний дидактичний метод навчання учнів молодшого шкільного віку.

Лекція 5. МЕТОДИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ (2 год.)

Педагогічне керівництво творчими іграми. Забезпечення особистісного розвитку дитини в контексті гри. Цілісна система педагогічних впливів, спрямованих на забезпечення продуктивного функціонування усіх складових гри: планування педагогом ролей і ігрових дій учасників; формування вербально-звукової та візуальної виразності ігрових образів; створення розвиваючого ігрового середовища; встановлення дружніх стосунків між дітьми, емоційний контакт, духовне взаємозбагачення; контроль та оцінка гри.

Педагогічна організація ігрової діяльності в режимі шкільного дня учнів початкових класів: систематичність, послідовність, планованість, цілеспрямованість.

Основні поняття теми: педагогічне керівництво грою, система педагогічних впливів на гру, систематичність, послідовність, планованість, цілеспрямованість ігрової діяльності.

Література: 2; 3; 4.

Семінар 4. Особливості ігор за правилами та їх педагогічна організація.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Ігрова діяльність у початковій школі»

Разом: 72 год., лекції – 10 год., семінарські заняття – 8 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 47 год., модульний контроль – 3 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II	
Назва модуля	Онтогенетичні корені та педагогічне значення ігрової діяльності молодших школярів			Психолого-педагогічні засади ігрової діяльності молодших школярів	
Теми лекцій	Розвиток дитячої ігрової діяльності в онтогенезі	Структура та класифікація ігор молодших школярів	Роль гри у вихованні підростаючого покоління	Гра в контексті розв'язання актуальних завдань навчання молодших школярів	Методичне та організаційне забезпечення ігрової діяльності учнів молодшого шкільного віку
Теми семінарських занять	Психолого-педагогічна сутність гри	Гра як необхідна умова виховання дитини		Гра як багатофункціональний дидактичний метод навчання учнів молодшого шкільного віку	Особливості методики ігор за правилами та їх педагогічна організація
Кількість балів за модуль	Відвідування лекцій – 3 бали. Відвідування семінарів – 2 бали. Робота на семінарських заняттях – 20 балів. Самостійна робота – 40 балів. Модульна контрольна робота №1 - 25 балів. Разом: 90 балів.			Відвідування лекцій – 2 бали. Відвідування семінарів – 2 бали. Робота на семінарських заняттях – 20 балів. Самостійна робота – 50 балів. Модульна контрольна робота №2 - 25 балів. Разом: 99 балів.	
ІНДЗ	30 балів				

Разом: 219 балів, коефіцієнт – 2,2

V. ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ОНТОГЕНЕТИЧНІ КОРЕНІ ТА ПЕДАГОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Семінар 1.

Тема: Психолого-педагогічна сутність гри

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Психолого-педагогічні дослідження науковців щодо визначальних характеристик гри.
2. Сутність, специфіка та значення гри як фактора розвитку дитини.
3. Гра як розумова та інтелектуальна діяльність дитини.
4. Гра як активна пізнавальна діяльність.
5. Гра як колективна діяльність та міжособистісне спілкування дітей.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

Основна: 3; 4.

Додаткова: 2; 4; 5.

Семінар 2.

Тема: Гра як необхідна умова виховання дитини (2 год.)

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Гра як засіб засвоєння дитиною духовно-моральних та культурних цінностей.
2. Наслідування як накопичення дитиною життєвого досвіду через гру (П.Ф. Лесгафт)
3. П.П. Блонський про виховні функції гри.
4. К.Д. Ушинський про гру як необхідну умову виховання дитини.
5. В.О. Сухомлинський про гру як складову яскравого духовного життя учнів.
6. Виховне значення українських народних ігор. Спортивні ігри як засіб фізичного розвитку молодших школярів.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Модульний контроль знань.

Рекомендована література:

Основна: 1; 3; 4.

Додаткова: 3; 4; 6.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Семінар 3.

Тема: Гра як багатофункціональний дидактичний метод навчання учнів молодшого шкільного віку (2 год.)

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Роль ігрової діяльності у навчанні учнів молодшого шкільного віку.
2. Гра як творча предметно-перетворювальна діяльність учня.
3. Можливості гри щодо активізації навчання молодших школярів.
4. Гра як засіб інтересу, кмітливості та мотивацій до навчання молодшого школяра.
5. Гра як засіб удосконалення загальномовленнєвих та організаційних умінь і навичок учнів.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Захист навчального проекту.

Рекомендована література:

Основна: 3; 4; 5.

Додаткова: 2; 4; 6; 7.

Семінар 4.

Тема: Особливості ігор за правилами та їх педагогічна організація (2 год.)

План заняття

I. Теоретична частина.

1. Виховні, розвивальні та навчальні завдання ігор за правилами.
2. Ігри за правилами як інтегративний підхід до організації навчальної діяльності молодшого школяра та його позанавчальних занять.
3. Специфіка змістового компонента ігор за правилами.
4. Специфіка мотиваційного компонента ігор за правилами.
4. Специфіка процесуального компонента ігор за правилами.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Модульний контроль знань.

Рекомендована література:

Основна: 3; 4; 5.

Додаткова: 1; 2; 4; 6.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I ОНТОГЕНЕТИЧНІ КОРЕНІ ТА ПЕДАГОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Тема 1. Розвиток дитячої ігрової діяльності в онтогенезі (6 год.).

1. Довести, що онтогенетично найбільш ранньою формою ігрової діяльності є ігри, в яких дитина творчо, за власним бажанням відтворює життя дорослих в їхній взаємодії з матеріальним світом та іншими людьми. – 3 год.
2. Опрацювати реферативний матеріал: «Ігрова діяльність у навчальному процесі початкової школи» (www.bukvar.su) – 3 год.

Тема 2. Структура та класифікація ігор молодших школярів (7 год.).

1. Охарактеризувати багатокomпонентну структуру ігор учнів молодшого шкільного віку. – 2 год.
2. Розкрити види творчих ігор, ігор за правилами та традиційних ігор малих форм. – 3 год.
3. Опрацювати статтю О.О. Сокурєнко «Ігрові педагогічні технології в початковій школі» (www.moippro.ua). – 2 год.

Тема 3. Роль гри у вихованні підростаючого покоління (9 год.).

1. Пояснити розвивально-виховний вплив гри на особистість дитини. – 3 год.
2. Пояснити чому П.Ф. Лєсгафт вважав гру найкращим заняттям для дитини, за допомогою якого вона готується до життя. – 3 год.
3. Розкрити виховне значення українських народних ігор. – 3 год.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Тема 4. Гра в контексті розв'язання актуальних завдань навчання молодших школярів (12 год.).

1. Розкрити роль ігрової діяльності у навчанні учнів молодшого шкільного віку. – 3 год.
2. Довести, що гра є багатофункціональним дидактичним методом навчання молодших школярів. – 3 год.
3. Пояснити, що гра є засобом активізації уваги, інтересу, кмітливості та мотивації до навчання учнів. – 3 год.
4. Опрацювати статтю: Бліхарська Л. Щоб учитися було цікаво // Початкова освіта. – 2000. - №5. – С. 4-8. – 3 год.

Тема 5. Методичне та організаційне забезпечення ігрової діяльності учнів молодшого шкільного віку (13 год.).

1. Розкрити сутність педагогічного керівництва творчими іграми. – 3 год.
2. Охарактеризувати цілісну систему педагогічних впливів, спрямованих на забезпечення продуктивного функціонування усіх складових гри. – 3 год.
3. Пояснити сутність педагогічної організації ігрової діяльності в режимі шкільного дня учнів початкових класів. – 4 год.
4. Опрацювати статтю Калашнікової Т.В.: «Ігрові технології у практиці початкової школи» ([archive.nbuv.gov.ua.](http://archive.nbuv.gov.ua/)) – 3 год.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. ОНТОГЕНЕТИЧНІ КОРЕНІ ТА ПЕДАГОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ			
Тема 1. Розвиток дитячої ігрової діяльності в онтогенезі (6 год.)	Конспект	10	
Тема 2. Структура та класифікація ігор молодших школярів (7 год.)	Конспект, семінарське заняття	15	
Тема 3. Роль гри у вихованні підростаючого покоління (9 год.)	Індивідуальне заняття	15	
Змістовий модуль II. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ			
Тема 4. Гра в контексті розв'язання актуальних завдань навчання молодших школярів (12 год.)	Конспект, семінарське заняття	25	
Тема 5. Методичне та організаційне забезпечення ігрової діяльності учнів молодшого шкільного віку (13 год.)	Конспект, семінарське заняття, індивідуальне заняття	25	
<i>Разом: 47 год.</i>	<i>Разом: 90 балів</i>		

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності спеціаліста, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання магістрантами ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Ігрова діяльність у початковій школі» – це вид науково-дослідної роботи спеціаліста, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2 бали
2.	Складання плану реферату	2 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	20 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	2 бали
Разом		30 балів

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	28-30	Відмінно
Достатній	21-27	Добре
Середній	15-20	Задовільно
Низький	0-14	Незадовільно

Орієнтовна тематика реферативних досліджень з навчальної дисципліни

«Ігрова діяльність у початковій школі»

1. Сутність, специфіка та значення гри як фактора розвитку дитини.
2. Гра як розумова та інтелектуальна діяльність дитини.
3. Гра як активна пізнавальна діяльність дитини.

4. Гра як засіб інтересу, кмітливості та мотивації до навчання молодшого школяра.
5. Гра як творча предметно-перетворювальної діяльності учнів.
6. Гра як колективна діяльність та міжособистісне спілкування молодших школярів.
7. Гра як засіб удосконалення загальнонавчальних та організаційних умінь і навчання учнів.
8. Гра як необхідна умова виховання дитини.
9. Гра як складова яскравого духовного життя учнів за (В.О. Сухомлинським).
10. Виховне значення українських народних ігор.
11. Спортивні ігри як засіб фізичного розвитку молодших школярів.
12. Гра як багатофункціональний дидактичний метод навчання учнів молодшого шкільного віку.
13. Гра як засіб засвоєння дитиною духовно-моральних та культурних цінностей.
14. Особливості ігор за правилами та їх педагогічна організація.
15. Особливості педагогічного керівництва творчими іграми молодших школярів.
16. Форми організації позаурочної ігрової діяльності молодших школярів.
17. Ігрова діяльність у навчальному процесі початкової школи.
18. Особливості організації ігрової діяльності в початковій школі.
19. Використання ігрових педагогічних технологій у навчально-виховному процесі початкової школи.
20. Навчально-ігрова діяльність на уроках української мови в початковій школі.
21. Навчально-ігрова діяльність на уроках іноземної мови в початковій школі.
22. Навчально-ігрова діяльність на уроках математики в початковій школі.
23. Навчально-ігрова діяльність на уроках природознавства в початковій школі.
24. Навчально-ігрова діяльність на уроках трудового навчання в початковій школі.
25. Навчально-ігрова діяльність на уроках основ здоров'я в початковій школі.

26. Виховне значення українських народних ігор.
27. Спортивні ігри як засіб фізичного розвитку молодших школярів.
28. Роль ігрової діяльності у навчанні учнів молодшого шкільного віку.
29. Ігри за правилами як інтегрований підхід до організації навчальної діяльності молодшого школяра.
30. Роль ігрової діяльності у вихованні підростаючого покоління.
31. Розвивально-виховний вплив гри на особистість.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення спеціалістів в із дисципліни «Ігрова діяльність у початковій школі» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	5
2.	Відвідування семінарських занять	4
3.	Виконання завдань для самостійної роботи (домашнього завдання)	90
4.	Робота на семінарському заняття (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії і т.ін.)	40
5.	Індивідуальна навчально-дослідницька робота	30
6.	Мкр	50
Підсумковий рейтинговий бал		219

Коефіцієнт – 2,2.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки
ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	<i>Відмінно</i>	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
69 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 68		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

У процесі оцінювання навчальних досягнень спеціалістів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень спеціалістів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу спеціаліста на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує магістрант за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях (див. п. «Захист творчих проектів»).

Модульний контроль знань спеціалістів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку: навч. посіб. / І.Д. Бех. – К.: Академвидав, 2012.
2. Ващенко О.М. Рухливі ігри в початковій школі / О.М. Ващенко, Н.В. Кудикіна, Л.В. Романенко. – К.: Навчальна книга, 2002.
3. Кудикіна Н.В. Ігрова діяльність молодших школярів у позаурочному навчально-виховному процесі: Монографія. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2003.
4. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. – навч.-метод. посіб. / За ред. Г.Ф. Тарасенко. – К.: Вид. дім «Слово», 2010.
5. Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи: теорія і практика: [кол. моногр.] / авт. О.М. Ващенко, К.І. Волинець, О.Я. Митник; за заг. ред. К.І. Волинець. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Рінченка, 2013.

Додаткова

1. Абетка вихователя ГПД / Упорядник М. Голубенко. – 2-ге вид. – К.: Ред. загальнопед. газет, 2005.
2. Бліхарська Л. Щоб учитися було цікаво // Початкова освіта. – 2000. - №5. – С. 4-8.
3. Ващенко О. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня молодшого школяра: Навчально-методичний посібник / О. Ващенко, Л. Іванова, В. Єрмолова, Л. Романенко. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003.
4. Жорник О. Формування пізнавальної активності учнів у процесі спільної ігрової діяльності // Рідна школа. – 2000. - №1. – С. 27-28.
5. Кудикіна Н.В. Ретроспективний погляд на формування сучасної моделі ігрової діяльності / Н.В. Кудикіна // Шлях освіти. – 2003. - № 1. – С. 43-45.
6. Її величність – гра! (на допомогу вихователям оздоровчих таборів, груп продовженого дня, класним керівникам, педагогам-організаторам) / упоряд.: Глазунова Л.М., Панченко А.Г. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2003.
7. Руденко А.В. Игры и сказки, которые лечат / А.В. Руденко. – Х.: Изд. группа «Основа», 2011.